

Szerkesztőségi Iroda

Sepsi-Szentgyörgyön
Csiki-utca, Mathocvics-féle
ház, hová
a lap szellemi részét illető
kérdések küldendők.

Híadó hivatalai:

BERNSTEIN MÁRK

Bényenyomdája
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bénmentesen intézendők.

N E M E R E.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap.
A „Háromszéki háziipar-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen laphteten-
kint kétszer: a
csütörtökön és vasárnap.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTE

Helyben házhoz hozva, vagy
vidékre postán küldve

Egész évre . . . 6 frt — kr.

Fél évre . . . 3 frt — kr.

Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetmények díja:

3 hasábos petit-sorért, vagy
annak helyéért 60 kr.

Bélyegdíj külön 30 kr.

Nyitlőr sora 15 kr.

Budapest, november 6.

A kárvyak keverednek. Ki kételkedhetnék,
hogy Oroszország benne van a játékban?

Cherchez la femme! mondja a francia, ahol
büntetéről van szó. Keressd Oroszországot! mond-
hatná a diplomata, mikor a keleti zűrzavar egyre
kavarodik.

Pedig kavardott legújabbán is. Anglia és a
porta közt szakadás támadt. Miért? Bizonyára
nem azért, a mit az angol politika hivata-
losan ürügyül ad. A reformok miatti elzavárás
már régi keletű. Kormányok mentek, kormányok
jáltak; de egyik sem valósította meg az Anglia
által követelt reformokat, sőt e tekintetben még
komoly kísérletet sem tett. A reformok ezimén be-
leköthetett volna Anglia minden török kormányba
és még sem tette. Most nemcsak beleköt, hanem
a legkeményebb rendszabályokkal fenyegetőzik. Az
ultimatumot demantálják, valamint azon hírt is,
hogy Anglia le akarja tenni a szultánt s gyász-
alá akarja helyezni Törökországot. Sem az ultima-
tumnak, sem a gyászúság hírének nincs valószínű-
sége, nincs különösen az utóbbinak azon alakjáb-
ban, hogy a gyámkodás tisztóben Ausztria-Magyar-
ország és Franciaország osztozónak Angliával. De
az bizonyos, hogy a helyzet komoly. A brit kormá-
ny el van határozva, hogy követeléseit érvé-
nyesíti. Angol hadi hajók sietnek a török vizekre.
Az összes angol sajtó helyesli a kormány erélyes
eljárását. — De hát oly nagyon a körmére égett
Angliának a reformok ügye, hogy most nem akar
halasztást tenni, míg eltúrte, hogy annyi más török
kormány elhanyagolja kötelességét?

Mi nem hiszük. Oroszország merészen ter-
jeszkedik ugyan Mery irányában. Minden jel oda
mutat, hogy nincs messze az angol-orosz mérköz-
és híjeje. Angliának tehát érdeklében van, hogy
Kis-Ázsiában felépítse a torlaszt Oroszország ellen.
Ámde Anglia jól tudja azt, hogy Oroszország fel-
ebbantja előbb aknáit, minsem ez a torlasz
— reformok alapján — felépül. Miért brusuirozza
tehát Anglia a reformok cizme alatt a portát?

Mert az új kormányt Oroszország befolyása
ültette helyére. Mert Oroszország keze van a kon-
stantinápolyi játékban. Anglia meg akarja bukztatni
az oroszbarát kormányt, hogy angol-barát minisz-
teriuma álljon annak helyére. A mi tehát Konstan-
tinápolyban történik, az a régi játék, a régi harc
a két ősi ellenség, Oroszország és Anglia közt.

A játék, a harc azonban complicálva van
Oroszországnak egy másik eselszövényével. Ugyanaz
az Oroszország, mely Konstantinápolyban a vizsál-
magvált hinti el s ellenállásra biztatja a portát
titokban, Európa felé fordulva békét prédikál nyil-
tan. Az orosz félhivatalos sajtó, mely eddig any-
nyit írt arról, hogy az osztrák-magyar-német szö-
vetség Oroszországot fenyegeti, most egyszerre föl-
fedezte, hogy ez a szövetség, vagy helyesebben
egyezmény kedves és ohajtott Oroszországra néz-
ve. A berlini szerződés, Ausztria-Magyarország és
Németország ellen izgatott eddig minden orosz
hírlap és most egyszerre azt kúrtólik Szentpéter-
várról, hogy a berlini szerződés fentartása Orosz-
országnak is érdekében van.

Mi következik ebből?

Az orosz kormány és sajtója azt következtet-
tetik, hogy Oroszországnak be kell állnia abba a
társaságba, mely czéljául tűzte ki a berlini szer-
ződés fentartását.

Ime, a ravasz muszka diplomatiának legújabb
mesterhuzása. A béke fentartását hirdeti, mikor
titokban bonyodalmat készít elő. De hol volna
még politikus elég naiv, a kit ezzel a vastág há-
lával meg lehetne fogni?

Oroszország ma épugy gyűlöli monarchiánkat
és Németországot, mint gyűlölte ezélett. A berlini

szerződést épugy szét akarja tépni, mint a közeli
multban a párisit. Mit akar tehát?

El akarja venni az osztrák-magyar-német
egyezmény oroszellenes élet. Azt akarja demon-
strálni, hogy nincs elszigetelt, — mert a berlini
szerződés alapjára áll, a hol van monarchiánk és
Németország is. Ez az egyik.

A másik az, hogy Angliát szeretné elszige-
telni. Tudja jól, hogy Anglia erkölcsi solidaritás-
ban áll monarchiánkkal és Németországgal, habár
ez nem is csatlakozott formászerint a bécsi egyez-
ményhez. Ezt a solidaritást akarja ő megbontani.
Miként? Az által, hogy szakadást idéz fel a porta
és Anglia közt. Ez a szakadás elragadhatja An-
gliát egy erőszakos lépésre a porta, a szultán el-
len s a brit kormány tullepheti azon kör, a med-
dig a nyugati hatalmak közös érdekei terjednek.
Az okozna csak valódi örömet Péterváron, ha An-
glia és a nyugati hatalmak konfliktusba kerül-
nének.

Világos tehát, hogy a konstantinápolyi válság
és a legújabb muszka diplomatiái fordulat közös
okra vezethető vissza s a kettő közt szoros öm-
szefüggés van. Oroszországnak azonban ez a csel-
szövénye is fel fog sülni, mint felsült már any-
nyi más.

A békétársaságban szivesen látott vendég min-
denki, a ki a békét akarja. De azon szorosabb
viszonyba, melyben Ausztria-Magyarország és Né-
metország van, nem vehető fel egyik hatalom sem,
annál kevésbé Oroszország. A bécsi egyezmény
czéja ugyan a berlini szerződés és a béke fentar-
tása, — erre a czéla közreműködhetik bárki: de
ez egyezmény egyszersmind formulázása azon ben-
söz összeköttetésnek, mely a két középeurópai ha-
talm közt fennáll s ez csak monarchiánkra s Né-
metországra tartozik.

A mi pedig az orosz terv angol-ellenes ré-
szét illeti, egy pillanatig sem kételkedünk, hogy a
brit kormány belát Oroszország kártyáiba. Tudja
jól, hogy igen tág azón kör, melyben belől Ausz-
tria-Magyarországgal és Németországgal egyetértés-
ben járhat el. De tudja azt is, hogy ezen a kör-
rön nem tanácsos tullepnie. Olyan eset alig kép-
zelhető ugyan, melyben Anglia monarchiánkkal ke-
rülne ellentétbe; de Londonban tisztában vannak
az iránt, hogy az angol akció már az által is
nagyot vesz súlyából, ha monarchiánk nem támo-
gatja azt.

Bármennyire élökre legyenek is tehát állítva
a konstantinápolyi dolgok, mi — legalább egyelőre
— nem hiszünk a nagy válságokban. Az angol
flotta demonstrálása az aranszarv táján többször
eszébe juttatta már a muszka-barát szultánoknak,
hogy a czár ugyan jó barátunk, de az angol ro-
szabb ellenségnek. A czár ellen védi Törökorszá-
got Európa, míg Anglia ellenében Oroszországon
kívül nem védi senki.

Ezt hiszük, hogy tudtára adták a szultán-
nak Ausztria-Magyarország és Németország, s a
jelenlegi válság ugy fog végződni, mint annyi más
válság, a nyugati befolyás felülkerekedésével.

A képviselőháza z november 3-iki ülésén
a pénzügyminiszter betejeszttette a védelmi adó-
ról s a fogyasztási adóknak az eddig fennálló öm-
külzetbe való bevonásáról szóló törvényjavaslatot
Következett ezután a honosítási törvényjavas-
lat részletes tárgyalásának folytatása, melynek
10—23. §§-ait minden érdekesebb vita nélkül tár-
gyalták le.

A képviselőház november 4-iki ülését dél-
után egy óráig a honosítási törvényjavaslat 32.
§-ának tárgyalása töltötte be, mely arról szól, hogy
a ki tíz évig szakadatlanul külföldön tartózkodik,
elveszi honosságát. A 32. §-nál Gullner Gyula
tiltakozott Simonyi Ernő tegnapi (3-iki) beszédjé-
ben foglaltak ellen, ki Kossuth tiszteletéből politi-
kai tőket akar csinálni. Hegyesy Márton az egész

§-t kihagyatni kérte. Szilágyi Dezső s a miniszter-
elnök felszólalása után a ház elfogadta a szakaszt
Gullner módosítványával. A 32. §. után Simonyi
Ernő új szakaszt indítványozott, melynél fogva a
32. § intézkedései a politikai okoknál fogva kíván-
dorlítottakra ki nem terjednek. E szakasz előtt Al-
másy, Helfy, Csanády s a kormányelnök beszéde
után névszerinti szavazás volt.

A Simonyi Ernő által indítványozott új sza-
kasznak elfogadására 444 igazolt képviselő közül
igen-nel szavaztak 52, nem-mel szavaztak 141-en.
Simonyi Ernő indítványa tehát 89 szavazatnyi több-
séggel elvetetett. Ezzel az ülés véget ért.

A királyi jogúgyek igazgatóságá-
nak szervezése, már régebben tanácskozások tár-
gyát képezte a pénzügyminiszteriumban. A „P.
Ll.” értesülése szerint a szervezési szabályzat már
kész, sőt a miniszteri tanács előtt is megfordult,
ugy hogy a budget letárgyalása után már életbe
léphet. A fővezetésben egyuttal személyi változá-
sokat is jelez a nevezett lap.

A magyar költéséget s a „Nordd.
Allgemeine Zeitung.” A „Norddeutsche Allgemeine
Ztg.” legutóbbi megjelent számában egy budapesti
levelet közöl, melyben nagyjában részletezi a pénzü-
gyminiszter által a magyar parlamentnek benyuj-
tott költségvetési javaslatot s az azt megelőző
pénzügyminiszteri exposit Habár Szapáry Gyula
gróf, írja az említett lap, nem nagy szónok, expo-
séjával a házban nagy hatást keltett. Még az elen-
zék sem volt képes e hatás alól menekülni. A
tény, hogy az előirányzott deficit csak 13,519.000
forintra rug, bizonyítja a pénzügyi helyzet javulá-
sát, s méltán ébresztheti a külföldön azon meg-
győződést hogy a kormány mindent megtesz a
pénzügyi sulyegyen helyreállítására. Ez mintegy
18 mill. frtnyi javulást jelent. Szapáry gr. Magyar-
ország pénzügyeinek vezetését közvetlenül Széll
után vette át. Széll műve a magyar államhitei
megszilárdítása, illetőleg helyreállítása, a külföldön
Bosznia occupatioja következtében veszélyeztetve
lenni látszott, és dacára mindezeknek a pénzü-
gyminiszter kijelenté most, hogy az ország pénzü-
gyeit rendezhetőnek tartja. Es csakugyan a Ker-
kapoly által könyvelmen kötött 153 millió kölcsön
már törlesztve van, a deficit oly mennyiségre szál-
lott alá, mely már most semmiféle veszélyt nem
jelent az állami pénzügyekre nézve; a bosnyák
kiadások a minimumra szállítottak le és végül
a deficit fedezhető a nélkül, hogy e végből az ál-
lamhitei kellene ujjalg igénybe venni. Beszél
ezután az említett tudósítás azon rendszabályokról,
melyeket a pénzügyminiszter a deficit leszállítása
czéljából a javaslatban szükségesnek jelentett ki.
Hosszasabban foglalkozik a földtermentesítési s
szőlődezsmaaváltási kötvények törlesztési idejének
meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslattal s
végül a következőket mondja: A magyar állam
eddig eléggé bebizonyította, hogy kötelezettségeit
szemben az európai piacokkal pontosan akarja
teljesíteni s ha az ellenzék folyton adócsavarról
beszél, még ez is azt igazolja, hogy az ország
minden erejét megfeszíti, csak hogy megszabadul-
jon a finansziális calamitásoktól.

A „Romanu” így nyilatkozik a Bratiano
miniszterelnök lemondásáról szóló hírről: A feje-
delem elnökléte alatt tartott nov. 2-iki miniszter-
tanácsban Bratiano miniszterelnök felingereltette azon
sokféle akadályok által, melyekkel annyidő óta har-
czolnia kell, óhaját fejezte ki, hogy ő hajlandó lemon-
dani. A fejedelem és a többi miniszterek azonban arra
kérték, hogy továbbra is maradjon az ügyek élén
és bizonyítsa be, hogy nincsen oka ragaszkodni
lemondási szándékához. Ma azon helyzetben va-
gyunk, hogy elmondhatjuk, hogy Bratiano minisz-
terelnök, szem előtt tartva hazafiás érzelmeit, to-
vábbra is elhatározta, hogy a legizságságaltalabb
megtámadásokat is eltűrje és harczolni fog még a
politikai barátai által is utjába gördített akadá-
lyok ellen, mert jól tudja, hogy a nemzet politikai
nevelése folytonos sarcozt igényel.

Strat, volt miniszter és senator november
2-án meghalt. — Erzsébet fejedelemné ugyanekkor
érkezett Bukarestbe.